

"על הפרק"

מפגש מחודש עם התנ"ך

יהושע פרקים י"ג-י"ד

עם תום תנופת הכיבוש הראשונה, דואג יהושע לחלוקת הארץ הנשארת, לנחלות שניים וחצי השבטים, לקיום ההבטחה לכלב ולארגון המשך ההתנחלות בארץ. בפרקים אלו נסגרים מעגלים מן העבר ונפתחת חטיבה חדשה בספר יהושע.

וַיִּקְרָאוּ בַסֵּפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים < בקיאות

פרק י"ג

1 בפרק י"ג מתחילה חטיבה חדשה בספר יהושע. עיינו בפרקים הבאים ובדקו היכן נכון לקבוע את סיומה של חטיבה זו, ומה מאחד אותה במבחינה ספרותית ותוכנית.

2 השוו בין במדבר ל"ה, א'-ח' ויהושע י"ג, ל"ג. כיצד בא לידי ביטוי הרעיון שהקב"ה הוא נחלת הלויים?

פרק י"ד

3 דמותו של כלב המתגלה בפסוקים ו'-י"ב בפרקנו בונה נדבך נוסף על הידוע לנו מסיפור המרגלים במדבר י"ג. מה מאפיין את דמותו בכל אחד מהסיפורים ומה היחס ביניהם?

4 שימו לב מי נמצא ומי חסר ברשימת השבטים בפרקנו.

5 השוו את המסופר בפסוקים ו'-ט"ו למסופר ביהושע י"א, כ"א. מהו סדר התרחשות האירועים?

"מִפְּרֹשׁ וְשׁוֹם שְׁכָל" < עיון

6 עיינו במדבר ל"ג, נ"ב-נ"ו וברש"י על פסוק נ"ד (המצוטט להלן). באיזה אופן חולקה הארץ לשבטים ועל פי איזה מפתח?

רש"י במדבר פרק כ"ו, נ"ד: "לשבט שהיה מרובה באוכלוסין נתנו חלק רב, ואף על פי שלא היו החלקים שווים, שהרי הכל לפי רבוי השבט חלקו החלקים, לא עשו אלא ע"י גורל, והגורל היה על פי רוח הקודש...".

מכון חרדי לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננברג
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

perk.matan@gmail.com • טל': 02-5944555

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים

7 עיינו במדבר כ"ה: א', ו', ט"ז-י"ח; ל"א, ח'; ונסו לברר מיהו האויב שעומד מול עם ישראל. המואבים או המדינים? עיינו ביהושע י"ג, כ"א, כיצד מבהיר הפסוק את מערך הכוחות בין המדינים למואבים ואת זהותו של האויב בספר במדבר?

8 עיינו בגמרא זבחים קי"ח ע"ב (המצוטטת להלן). על פי מה מגיעה הגמרא לחישוב שנות כיבוש הארץ? כיצד משתלב משמעו הסמלי של המספר שבע עם חישוב שנות הכיבוש? זבחים קי"ח ע"ב: "שבע שכבשו ושבע שחלקו מנלן [מאיפה]? דקאמר כלב: "בן ארבעים שנה אנכי בשלוח משה עבד ה' אותי מקדש ברנע לרגל את הארץ ואשיב אותו דבר כאשר עם לבבי" (יהושע י"ד, ז') וכתבי: "ועתה הנה אנכי היום בן חמש ושמונים שנה" כי עבריה לירדן בר כמה הוי [כשעבר את הירדן בן כמה היה]? בר שבעין ותמני [בן שבעים ושמונה] וקאמר: "בן חמש ושמונים שנה".

”וַיְבִינּוּ בַּמִּקְרָא” < הרחבה

”וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי כָלֵב בֶּן יִפְנֶה הַקְּנֹזִי אֶתְּהָּ יַדְעֶתָ אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר דָּבַר ה' אֶל מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים עַל אֲדֹתַי וְעַל אֲדֹתַיִךְ בְּקִדְשׁ בְּרִנְעָה: בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲנֹכִי בְשַׁלַּח מֹשֶׁה עֶבֶד ה' אֶתִּי מִקְדָּשׁ בְּרִנְעָה לְרַגֵּל אֶת הָאָרֶץ וְאָשִׁיב אֹתוֹ דָּבָר כְּאֲשֶׁר עִם לִבִּי” (יהושע י"ד, ז') אֱלֹהֵי... עֹדֵנִי הַיּוֹם חֹזֵק כְּאֲשֶׁר בְּיוֹם שַׁלַּח אֹתִי מֹשֶׁה כִּכְחִי אֲזִי וְכִכְחִי עִתָּה לְמַלְחָמָה וְלִצְאֹת וְלָבוֹא” (יהושע פרק י"ד)

איכה כלב?! / זלמן שז"ר

לא רבנו משה, לא הכהו אהרן,
רק כלב שגער...

הוא שרָאָה לְפָנַיִם בְּחִבְרוֹן
אֶת יְלִידֵי הָעֵנָק, וְלֹא זָע בּוֹ לִבָּב,
וְגַם בְּהִיּוֹתוֹ בְּעֵינָם וּבְהִיּוֹתָם בְּעֵינָיו
רַק חֲגָב, רַק חֲגָב

הָאֲמִין בְּכָל לֵב כִּי כַחֲנוּ הוּא רַב,
וְלֹא נִסְעָר.
אֲךָ עֲכָשׁוּ

הוּא שִׁנְחָד וְצָעַק וְזָעַם
וַיִּהְיֶה הָעָם...

הוּא גָעַר כִּי זָכַר, שְׁאֲמָנָם וְאָכַן
עֲצוֹם וְחֹזֵק הוּא הָעָם הַשֶּׁכָּן,

וְעָרִים לוֹ בְּצוּרוֹת וּגְדוּלוֹת בְּמָאֵד
וְכַבֵּד הִישִׁימוּן וְעוֹד רַבּוֹת בּוֹ לְצָעֵד - -
עַל כֵּן מְאִיִּם הוּא הָרִיב, וּבְכִי הַמְּלִינִים.
אָסוֹן בּוֹ, קָלוֹן בּוֹ, בְּחוּץ וּבְפָנַיִם,
לָכֵן קָם כַּהֵן נֹזֵעַם, וְכָעַס וְכָעַס
עַד הִשְׁלַךְ הַס...

עַד כָּל עַם הַמְּלִינִים, הַנְּבוֹךְ, הַמְּפָרֵךְ
נִדְהָם מִחֲרָדַת זֶה הַקּוֹל שֶׁגָעַר
נִדְהָם
וְנָדָם.

וּמְאֵז, בְּכָל עֵת בְּכִי עוֹעִים וּמְדַנִּים,
רִיב אַחִים בְּמַחְנֵה וְהִסְתֵּר הַפָּנִים
צוֹפָה וְתוֹהָה וְזוֹעֵק בִּי הַלֵּב:
אֵיכָה, כָּלֵב?!

מכון חרני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננו
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

02-5944555 • טל: perek.matan@gmail.com

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים